

Balada unui greier mic

de George Topârceanu

Peste dealuri zgribulite,
Peste țărini zdrențuite,
A venit așa, deodată,
Toamna cea întunecată.

Lungă, slabă și zăludă,
Botezând natura udă
C-un mănunchi de ciunăfai, –
Când se scutură de ciudă,
Împrejurul ei departe
Risipește-n evantai
Ploi mărunte,
Frunze moarte,
Stropi de tină,
Guturai...

Și cum vine de la munte,
Blestemând
Și lăcrimând,
Toți ciulinii de pe vale
Se pitesc prin văgăuni,
Iar măceșii de pe câmpuri
O întâmpină în cale
Cu grăbite plecăciuni...
Doar pe coastă, la urcuș,
Din căsuța lui de humă
A ieșit un greieruș,
Negru, mic, muiat în tuș
Și pe-aripi pudrat cu brumă:

— Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Nu credeam c-o să mai vii
Înainte de Crăciun,
Că puteam și eu s-adun
O grăunță cât de mică,
Ca să nu cer împrumut
La vecina mea furnică,
Fiindcă nu-mi dă niciodată,

Și-apoi umple lumea toată
Că m-am dus și i-am cerut...

Dar de-acuș,
Zise el cu glas sfârșit
Ridicând un picioruș,
Dar de-acuș s-a isprăvit...

— Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Tare-s mic și necăjit!

Vocabular:

baladă – povestire în versuri a unei întâmplări

țarină – câmp, întindere de pământ cultivat

zăludă – zăpăcită, năucită, tulburată

ciumăfai – plantă ierboasă toxică

văgăună – adâncitură în pământ, scobitură

humă – argilă, rocă folosită în trecut la construcția caselor

zgribulit – înfrigurat

guturai – răceală

a se piti – a se ascunde

DESCOPERĂ TEXTUL

1. Ce anotimp este prezentat în prima parte a textului?
2. Ce semne ale toamnei sunt amintite în poezie?
3. Cine este personajul întâmplării prezentate?
4. De ce este necăjit greierul?
5. Ce îi reproșează greierul furnicii?
6. Cum este înfățișată toamna de către poet? Dar greierul?

LUCREAZĂ

1. Unește sinonimele din cele două coloane

țarină	•	•	înfrigurat
humă	•	•	scobitură
grăunță	•	•	invidie
văgăună	•	•	argilă
zăludă	•	•	câmp
ciudă	•	•	sămânță
zgribulit	•	•	nebună

2. Scrie diminutivele cuvintelor

picioar	casuț	furnicuț	greieruț

3. Scrie adjectivele din primele două strofe ale poeziei

4. Scrie cuvinte care au diftongi și cuvintele care au vocale în hiat

diftong	hiat

5. Unește antonimele din coloanele următoare

început	•	•	înfrigurat
plin	•	•	a da
urcuș	•	•	a aduna
a cere	•	•	sfârșit
zgribulit	•	•	coborâș
a risipi	•	•	gol

CE AM DESCOPERIT?

Poetul atribuie însușiri omenești toamnei, dealurilor, ciulinilor, măceșilor, greierului. Acestea sunt prezentate drept personaje. Acest procedeu artistic se numește **personificare**.

CE PĂRERE AI ...?

Este corect comportamentul furnicii?

Argumentează.

ASCULTĂ cântecul *Balada unui greier mic*, în interpretarea lui Mihai Constantinescu

